

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЧЕРНІГІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою Національного
університету «Чернігівська політехніка»
31 серпня 2020 р. протокол № 6

Введено в дію наказом ректора
від 31 серпня 2020 р. протокол № 26

ПОЛОЖЕННЯ
про наукові школи
у Національному університеті «Чернігівська політехніка»

1. Загальні положення

1.1. Наукова школа Національного університету «Чернігівська політехніка» (далі – Університет) – це колектив визнаних українською та світовою науковою громадськістю фахівців, які працюють в структурних підрозділах Університету в одному напрямі досліджень під керівництвом відомого вченого (вчених).

1.2. Наукова школа здійснює (виконує) науково-дослідницьку, науково-організаційну, науково-методичну, патентну та винахідницьку діяльність відповідно до чинного законодавства України, постанов Кабінету Міністрів України, нормативних актів МОН України, Статуту Університету, наказів та розпоряджень ректора Університету, перспективних та річних планів наукової роботи, договорів, укладених Університетом із сторонніми організаціями.

1.3. Наукову школу розвиває колектив дослідників різних поколінь (докторів наук, професорів, викладачів, наукових співробітників, докторантів, аспірантів, здобувачів вищої освіти) різної наукової кваліфікації та різних вікових груп, які виконують під керівництвом видатних провідних учених розробку актуальних наукових проблем у певній галузі науки або на межі наук.

1.4. Наукову школу очолює доктор наук, авторитетний учений, визнаний фахівець у зазначеній галузі, під керівництвом якого ведеться підготовка наукових та науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації відповідно до напрямів, затверджених Кабінетом Міністрів України.

1.5. Кількість сформованих наукових шкіл в Університеті не обмежується.

1.6. Загальну координацію діяльності наукових шкіл Університету здійснює проректор з наукової роботи.

2. Структура та функції

2.1 До складу наукової школи входять: керівник наукової школи, доктори та кандидати наук із певних галузей дослідження, аспіранти, магістри та інші суб'єкти науково-дослідної діяльності.

2.2 Наукова школа є базовою у підготовці кадрів вищої кваліфікації певного напрямку (докторів наук та докторів філософії).

2.3 Наукова школа об'єднує наукові дослідження, що виконуються за пріоритетними напрямками, визначеними Постановою Кабінету Міністрів

України від 7 вересня 2011 р. № 942 (із змінами внесеними Постановою № 556 від 23.08.2016).

2.4 Статус наукової школи визначає Науково-технічна рада Університету.

3. Мета, завдання та організаційні засади

3.1 Метою діяльності наукової школи є створення нового наукового знання, актуального для теорії і практики, і на цій основі розвиток наукового потенціалу, забезпечення наступності поколінь в науковому співтоваристві Університету, стимулювання діяльності кафедр, наукових співтовариств по організації науково-дослідницької роботи, подальший розвиток інтеграції науки і освіти.

3.2. Завданням наукової школи є формування потужного наукового потенціалу із докторів наук та докторів філософії (кандидатів наук), що виконують науково-дослідні роботи за напрямками даної школи, результати яких періодично публікуються у провідних наукових фахових вітчизняних і зарубіжних виданнях з імпаکت-фактором та занесених до міжнародних наукометричних баз даних.

3.3. Ознакою наукової школи є сформований потужний науковий колектив із докторів наук (не менше 2) та докторів філософії (кандидатів наук) (не менше 5), який виконує науково-дослідницьку роботу за напрямками цієї школи.

3.4. Представники наукової школи:

- забезпечують мобільність школи щодо нових наукових фактів та її стійкість в умовах швидкого розвитку світової наукової системи;
- вносять свій особистий вклад у формування наукової школи (публікації, патенти, захисти кандидатських та докторських дисертацій тощо);
- зберігають історію, традиції та розвивають бренд наукової школи;
- залучають до наукової діяльності за напрямками наукової школи здобувачів вищої освіти та докторантів;
- виступають експертами, опонентами на захисті кандидатських, докторських дисертацій за науковим напрямом школи;
- беруть участь у роботі спеціалізованих вчених рад, науково-експертних Рад МОН України, координаційних, проблемних та інших структур;

– виступають з ініціативами щодо прийняття нових нормативних актів, удосконалення діючих положень, які регламентують організацію, порядок та умови виконання наукових досліджень на рівні держави (країни).

3.5. Основними доробками школи вважаються:

- найважливіші фундаментальні і прикладні дослідження у визначених наукових напрямках;
- підготовка наукових кадрів (докторів наук та докторів філософії (кандидатів наук)) за науковими напрямами школи;
- членство науковців школи в громадських наукових та координаційних радах за фахом школи, вітчизняних, закордонних громадських академіях, інститутах тощо;
- наукові видання (наукові статті, монографії, підручники, навчальні посібники та методичні розробки);
- участь у міжнародному співробітництві, наявність міжнародних грантів підтримки наукових досліджень;
- проведення за профілем школи наукових конференцій, у тому числі міжнародних, не менше одного разу на три роки;
- щорічна участь науковців школи у наукових конференціях;
- громадське визнання досягнень представників школи (премії, конкурси, гранти, нагороди, індекс цитувань тощо);
- залучення до наукової діяльності за напрямами наукової школи здобувачів вищої освіти, аспірантів, докторантів.

4. Права та обов'язки наукової школи

4.1. Університет надає всебічну підтримку формуванню та розвитку наукових шкіл в технічних та суспільних галузях.

Наукові школи є базою для підготовки кадрів вищої кваліфікації, виконання бюджетних та госпдоговірних робіт в межах наукових програм Університету.

4.2. Наукові школи представляють Університет у різних міжнародних наукових програмах, від їх імені яких формуються заявки на отримання міжнародних наукових грантів.

4.3. Наукова школа є ініціатором і організатором проведення міжнародних, всеукраїнських і регіональних конференцій, симпозіумів, наукових семінарів за відповідними напрямами.

4.4. Представники наукової школи входять до складу спеціалізованих учених рад із захисту докторських і кандидатських дисертацій, експертних

рад з питань проведення експертизи дисертаційних робіт за галузями наук МОН України, редколегій провідних вітчизняних фахових та зарубіжних видань.

4.5. Представники наукової школи виступають експертами, опонентами за певними науковими напрямами.

5. Кваліфікаційні ознаки для реєстрації та атестації дослідницького колективу як наукової школи

5.1. Наявність колективу дослідників, об'єднаних для виконання досліджень з певного наукового напрямку. Науковий потенціал школи, як правило, це кілька поколінь учених, серед яких нараховується не менше 2 докторів наук, 5 кандидатів наук, а також є молоді вчені (до 35 років), аспіранти (здобувачі), докторанти, здобувачі вищої освіти.

5.2. Наявність дослідницьких програм з актуальних наукових напрямів.

5.3. Наявність керівника дослідницького колективу. Керівник - доктор наук, професор (як правило), штатний співробітник університету, який підготував 3-5 кандидатів наук, систематично бере участь у наукових конференціях університету, всеукраїнських і міжнародних, має публікації у виданнях, зареєстрованих у МОН України, міжнародних журналах.

5.4. Наявність не менше 20 наукових статей у наукометричних базах Web of Science та Scopus, опублікованих за останні 5 років членами дослідницького колективу у фахових виданнях України та у зарубіжних рецензованих виданнях, за науковим напрямом школи.

5.5. Наявність не менше трьох монографій за останні 5 років із зазначеного наукового напрямку (технічні та соціальні науки) автора (авторів) наукової школи.

5.6. Наявність не менше 1 докторської та 3 кандидатських захищених дисертацій, підготовлених під керівництвом представників наукової школи.

5.7. Наявність спеціалізованої вченої ради по захисту докторських і кандидатських дисертацій за профілем наукової школи.

5.8. Наявність постійних творчих зв'язків з колегами з інших університетів, академічних інститутів НАН України, провідних закордонних університетів та дослідницьких інститутів у формі спільних наукових досліджень, публікацій, тощо.

5.9. Участь представників наукової школи у всеукраїнських та міжнародних наукових заходах (підтвердження - опубліковані тези, дипломи, медалі, грамоти тощо).

6. Реєстрація, атестація та припинення існування наукової школи

6.1. Рішення про реєстрацію, атестацію або припинення існування наукової школи приймає Науково-технічна рада Університету шляхом відкритого голосування більшістю голосів присутніх на засіданні членів ради. Рішення Науково-технічної ради Університету затверджується наказом ректора Університету.

6.2. Клопотання на ім'я голови Науково-технічної ради Університету щодо висунення дослідницького колективу для його реєстрації як наукової школи робить директор навчально-наукового інституту (декан факультету).

6.3. До клопотання подаються наступні документи: витяг з протоколу засідання загальних зборів навчально-наукового інституту (факультету) з обґрунтуванням доцільності реєстрації наукової школи; кваліфікаційна карта наукової школи; відомості про колектив наукової школи (Додатки 1,2).

6.4 Кожні 5 років керівник наукової школи подає на розгляд Науково-технічної ради Університету документи згідно з переліком (Додатки 1,2).

6.5. Підставою для припинення існування наукової школи є:

- вичерпання чи дезактуалізація напряму дослідження, а також виявлення чи визнання його непродуктивності;
- припинення наукової діяльності керівником наукової школи, що супроводжується розпадом колективу.

7. Прикінцеві положення

7.1. Зміни та доповнення до цього Положення вносяться за рішенням Вченої ради Університету.

Кваліфікаційна карта наукової школи

(заповнюється станом на дату атестації / подачі заявки про реєстрацію)

1. Назва наукової школи.
2. Галузь знань за державним переліком науково-технічної інформації.
3. Загальні відомості про школу:
 - 3.1. Керівник (керівники) - прізвище, ім'я, по-батькові та місце роботи;
 - 3.2. Кількісний склад наукової школи (осіб);
 - 3.3. Кваліфікаційний склад наукової школи (осіб):
 - академіків, член-кореспондентів Академії наук (державного статусу);
 - докторів наук;
 - кандидатів наук;
 - 3.4. Кількість докторантів, аспірантів, здобувачів вищої освіти;
 - 3.5. Характеристика наявної експериментальної бази.
4. Наукові досягнення школи:
 - 4.1. Найбільш вагомні результати;
 - 4.2. Найбільш вагомні результати за останні 5 років;
 - 4.3. Практичне використання отриманих наукових результатів за останні 5 років;
 - 4.4. Участь у конкурсах проєктів наукових робіт та науково-технічних (експериментальних) розробок, що фінансуються за рахунок коштів загального фонду державного бюджету; участь у грантових програмах, тощо, за останні 5 років;
 - 4.5. Визнання наукової школи науковою та громадською спільнотою (Державні премії України, відзнаки Президента, Кабінету Міністрів України, почесні звання, дипломи, тощо, за останні 5 років).
 - 4.6. Кількість докторів і кандидатів, підготовлених за останні 5 років;
 - 4.7. Кількість патентів, отриманих протягом останніх 5 років;
 - 4.8. Кількість опублікованих монографій, підручників, навчальних посібників за останні 5 років;
 - 4.9. Кількість опублікованих статей у виданнях, рекомендованих МОН України, в українських та закордонних рецензованих журналах за останні 5 років;
 - 4.10. Кількість виставок, на яких наукова школа презентувала свої розробки за останні 5 років;
 - 4.11. Кількість наукових конференцій, ініційованих науковою школою (оргкомітет, програма тощо) за останні 5 років;
 - 4.12. Кількість доповідей на наукових конференціях різного рівня, у тому числі міжнародних, закордонних за останні 5 років.
 - 4.13. Публікації про наукову школу та її членів.

Відомості про колектив наукової школи

№	П.І.Б.	Дата народження	Науковий ступінь, вчене звання	Місце роботи, посада	Загальна кількість публікацій
1	2	3	4	5	6

Керівник наукової школи

Дата _____

(підпис)

П.І.Б.